

دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مرکز تحقیقات بیماریهای پوست و سالک

تغییرات پوست در بارداری

ویژه هفته پژوهش - آذرماه 88

ناخن ها

خانم های باردار اغلب از شکنندگی ناخن ها و ایجاد شیارهای عرضی در آنها شکایت می کنند و در مواردی نیز امکان دارد که صفحه ناخن از بستر آن جدا گردد. این تغییرات ناخنی نیز به تغییرات هورمونی در بدن نسبت داده می شود، ولی از آن جای که ارتباط این تغییرات با حاملگی نامشخص است، جهت بررسی سایر علل بایستی مورد معاینه قرار بگیرند. همچنین خطوط طولی تیره رنگی ممکن است در طول حاملگی در ناخن ها دیده شود.

به ندرت در پایان حاملگی درجه خفیفی از پس نشینی خط رویش مو در ناحیه پیشانی و شقیقه ها بروز می کند که احتمال دارد به حالت طبیعی بازگشت نموده و یا به صورت غیرطبیعی باقی بماند. همچنین به ندرت ممکن است افزایشی در موهای تیپ مردانه در ناحیه صورت خصوصاً چانه، گردن و پشت لب در نیمه دوم حاملگی صورت گیرد. این حالت ممکن است ناشی از افزایش ترشح هورمون های مردانه و یا ناشی از یک تومور ترشح کننده آنها باشد و لذا این بیماران بایستی به دقت توسط پزشک مورد بررسی قرار گیرند. در صورتی که عامل ایجاد کننده، تومور نباشد، این مشکل در حاملگی های بعدی تکرار می شود و این حالت از پر مویی ممکن است بین حاملگی ها پسرفت پیدا کند اما همیشه کامل نیست.

پست الکترونیکی: src@mums.ac.ir

وب سایت: www.mums.ac.ir/src

تلفن: ۸۰۱۲۹۳۳ - ۸۴۱۰۱۳۵

موی: بیشتر زنان در دوران بارداری به درجاتی از پرمویی دچار می شوند که معمولاً در صورت، مشخص تر از سایر نواحی است. با این وجود، احتمال گرفتاری بازو، ساق و پشت پا نیز وجود دارد، این موی اضافی که به علت افزایش در نسبت موهای در حال رشد در مناطق مختلف بدن است، تحت تأثیر عوامل هورمونی بوده و در عرض ۶ ماه پس از زایمان غالباً از بین می رود. همچنین به علت مشابه یعنی افزایش در نسبت موهای در حال رشد، موهای سر نیز پرپشت تر از حالت طبیعی شده و از ریزش طبیعی موها نیز به طور قابل ملاحظه ای کاسته می شود. به همین دلیل اغلب خانم ها از موهای خود در طی دوران بارداری اظهار رضایت می کنند. به دنبال زایمان و برگشت وضعیت هورمونی بدن به حالت طبیعی برگشت پیدا می کند که این حالت با ریزش موی نسبتاً شدیدی در ۳ الی ۵ ماه پس از زایمان مشخص می شود.

اکثر افراد به طور طبیعی روزانه حدود ۵۰ تا ۷۵ تار مو از دست می دهند، ولی ریزش مو پس از زایمان به بیش از ۱۰۰ مو در روز بالغ می شود. اگر چه داشتن زایمان سخت و طولانی خصوصاً اگر همراه با خونریزی شدید باشد، در تشدید این حالت مؤثر است، اما بر خلاف عقیده عموم، شیر دادن به نوزاد تأثیری در روند آن ندارد. این حالت نیاز به درمان خاص نداشته و رشد مجدد طبیعی موها در عرض ۶ ماه الی ۱ سال کامل می شود و تراکم موها به حالت پیش از بارداری بر می گردد

همچنین در طول بارداری خال های تیره ممکن است بزرگتر و یا تیره تر شده و خال هایی که قبلاً مورد توجه قرار نگرفته اند، مشخص گردند. باید توجه داشت که تغییرات ذکر شده در خال ها، به طور کم و بیش یکسان و متناسب در تمام خال ها اتفاق می افتد ولی اگر یک خال به تنهایی با تغییرات واضح در اندازه و یا رنگ پیدا کند و یا دچار علائمی نظیر خارش، سوزش و یا احیاناً خونریزی گردد، حتماً باید توسط متخصص پوست بررسی گردد. یک طرح مشخص از تیره شدن پوست که در حدود ۷۰ درصد از زنان باردار مخصوصاً سبزه ها در نیمه دوم حاملگی دیده می شود، ماسک حاملگی است که در نواحی مختلف صورت ظاهر می شود. این تیرگی عموماً لب بالا، گونه ها، پیشانی و چانه را گرفتار می کند و به دنبال تماس با آفتاب نیز تشدید می شود. این نواحی تیره عموماً به رنگ قهوه ای و اغلب دو طرفه و قرینه هستند. تغییر رنگ مشابه ماسک حاملگی در زنان غیرباردار که از قرص های ضدبارداری استفاده می کنند و یا گاهی حتی در مردان نیز دیده می شود. ماسک حاملگی بعد از زایمان ممکن است از بین برود و یا به درجاتی پایدار باقی بماند.

پوست و بارداری

بارداری دوره ای از تغییرات هورمونی و متابولیک عمیق است که بدن آنرا برای مدت نسبتاً کوتاهی تحمل می کند و در طی آن تغییرات متعددی در پوست، ناخن و موها بروز می کند، بثوراتی که در دوران بارداری مشاهده می شوند همگی از اهمیت یکسانی برخوردار نیست. برخی از آنها تغییرات پوستی شایعی هستند که تقریباً در تمام زنان باردار دیده می شوند. البته تعدادی از بیماری های پوستی نیز وجود دارند که اختصاصاً با حاملگی همراه هستند. همچنین حاملگی می تواند سبب تشدید یا تخفیف بسیاری از بیماری های پوستی شود که اختصاص به این دوران ندارد.

تغییرات شایع در پوست و ضمایم

تیره شدن پوست (هیپرپیگمانتاسیون): درجات مختلفی از افزایش رنگدانه در پوست که منجر به تیره شدن منتشر آن می شود در ۹۰ درصد زنان بارداری اتفاق می افتد. این تغییر در خانم هایی که موی تیره و پوست سفید دارند، دیده می شود. قسمت هایی از بدن که به طور طبیعی تیره تر هستند تیرگی بیشتری پیدا می کنند مخصوصاً نوک سینه ها و هاله اطراف آنها، نواحی تناسلی و خط میانی دیواره شکم که در این زمان اصطلاحاً به آن خط سیاه گفته می شود. همچنین گاهی تغییر مشابه در زیر بغل و کشاله ران ها نیز مشهود است. این تغییر رنگ معمولاً بعد از حاملگی از بین می رود، ولی ممکن است درجاتی از آن باقی بماند.